

VUODEN 2025 ALUE- JA KUNTAVAALIEJA KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

YLEISTÄ

Esteellisyys säännökset

Esteellisyys tarkoittaa tilannetta, jossa käsittelyn puolueettomuus saattaa vaarantua asiaa viranomaisessa käsittelevän henkilön ja käsiteltävän asian tai sen asianosaisen välisen suhteen vuoksi.

Esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Esteellisen henkilön on itse ilmoitettava esteellisyydestään.

Kelpoisuusrajoitukset

Vaalilain mukaan vaaliviranomaisen on toimittava tehtävässään puolueettomasti. Tätä yleissäännöstä vahventamaan on vaalilaissa säädetty rajoituksia siihen, kuka on kelpoinen vaaliviranomaiseksi.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Vaalilain mukaan keskusvaalilautakunnan jäseniin ja varajäseniin noudatetaan hallintolain esteellisyys sääntelyä. Esteellisyys voi syntyä mm. sillä perusteella, että hän tai hänen läheisensä on asianosainen.

Läheisellä tarkoitetaan hallintolain 28 § mukaisesti seuraavia:

- 1) puolisoa ja lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa tai muuten erityisen läheistä henkilöä samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa;
- 2) vanhempien sisarusta sekä hänen puolisoaan, sisarusten lapsia, entistä puolisoa; sekä
- 3) puolison lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa ja isovanhempaa samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa sekä puolison sisarusten lapsia.

Läheisenä pidetään myös vastaavaa puolisuokulaista. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Kelpoisuusrajoitukset

Keskusvaalilautakunnan jäsenenä tai varajäsenenä ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas, puolueen tai valitsijayhdistyksen vaaliasiamies.

VAALILAUTAKUNTA JA VAALILAUTAKUNNAN AVUSTAVAA HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Hallintolain esteellisyys säännökset eivät koske vaalilautakuntien jäseniä ja varajäseniä eikä vaalilautakunnan avustavaa henkilöstöä.

Kelpoisuusrajoitukset

Vaalilautakunnan jäsen, varajäsen ja vaalilautakunnan avustavaan henkilöstöön kuuluva ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas.

YLEISESSÄ ENNAKKOÄÄNESTYSPAIKASSA VAALITOIMITSIJANA TOIMIVIA KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Hallintolain esteellisyysäännökset eivät koske yleisessä ennakkoäänestyspaikassa vaalitoimitsijana toimivia.

Kelpoisuusrajoitukset

Yleisessä ennakkoäänestyspaikassa vaalitoimitsijana ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus eikä vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyissä parisuhteissa eläviä henkilöitä.

KOTIÄÄNESTYKSESSÄ VAALITOIMITSIJANA TOIMIVIA KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Hallintolain esteellisyysäännökset eivät koske kotiaänestyksessä vaalitoimitsijana toimivia.

Kelpoisuusrajoitukset

Kotiaänestyksessä vaalitoimitsijana toimiva ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus eikä vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyissä parisuhteissa eläviä henkilöitä.

VAALITOIMIKUNNAN JÄSENIÄ JA VARAJÄSENIÄ KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Hallintolain esteellisyysäännökset eivät koske vaalitoimikunnan jäseniä ja varajäseniä.

Kelpoisuusrajoitukset

Vaalitoimikunnan jäsenenä ja varajäsenenä ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus eikä vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyissä parisuhteissa eläviä henkilöitä.

VAALIAVUSTAJIA KOSKEVAT ESTEELLISYYSSÄÄNNÖKSET JA KELPOISUUSRAJOITUKSET

Esteellisyysmääräykset

Hallintolain esteellisyysäännökset eivät koske vaaliavustajia.

Kelpoisuusrajoitukset

Vaaliavustajana ei saa olla kummankaan vaalin ehdokas eikä ehdokkaan puoliso, lapsi, sisarus eikä vanhempi. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyissä parisuhteissa eläviä henkilöitä.